

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจต่อการจัดสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลโพนเมือง อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด ในครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย
6. สรุปผล
7. อภิปรายผล
8. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลโพนเมือง อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้สูงอายุ ผู้นำท้องถิ่น และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ต่อการจัดสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลโพนเมือง อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลโพนเมือง อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด

สมมติฐานการวิจัย

1. ความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลโพนเมือง อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับมาก

2. ผู้สูงอายุ ผู้นำท้องถิ่น และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานะ/ตำแหน่ง และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลโพนเมือง อำเภอบางสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. แหล่งข้อมูลเชิงปริมาณ

1.1 ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้สูงอายุ ผู้นำท้องถิ่น และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในเขตเทศบาลตำบลโพนเมือง อำเภอบางสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 912 คน ประกอบด้วย หมู่บ้านจำนวน 16 หมู่บ้าน มีประชากรผู้สูงอายุทั้งหมด 816 คน ผู้นำท้องถิ่น 16 คน และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) จำนวน 80 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง (Samples) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้สูงอายุ ผู้นำท้องถิ่น และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในเขตเทศบาลตำบลโพนเมือง อำเภอบางสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวนทั้งสิ้น 279 คน ซึ่งได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) จากสูตรของ ทาโร ยามานะ (Taro Yamane, 1973 : 727) และใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างอาศัยความน่าจะเป็น (Probability Sampling) โดยการสุ่มตัวอย่างตามสัดส่วน (Proportion Random Sampling)

2. แหล่งข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้ให้สัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้กำหนดผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน 21 คน ได้แก่ ข้าราชการฝ่ายการเมือง ข้าราชการฝ่ายประจำ ผู้สูงอายุ ผู้นำท้องถิ่น และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้ให้สัมภาษณ์ได้จากการเลือกผู้ให้ข้อมูลแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) ซึ่งจะทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ดังนี้

2.1 ข้าราชการฝ่ายการเมือง ประกอบด้วย

2.1.1 คณะผู้บริหารเทศบาล	จำนวน 2 คน
2.1.2 ฝ่ายสภาเทศบาล	จำนวน 2 คน

2.2	ข้าราชการฝ่ายประจำ ประกอบด้วย	
2.2.1	ปลัดเทศบาล	จำนวน 1 คน
2.2.2	นักพัฒนาชุมชน	จำนวน 1 คน
2.3	ผู้สูงอายุ	จำนวน 5 คน
2.4	ผู้นำท้องถิ่น	จำนวน 5 คน
2.5	อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)	จำนวน 5 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบบูรณาการ โดยวิธีและเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยศึกษาเอกสารจากแหล่งข้อมูลเอกสาร โดยการศึกษาและจดบันทึกสาระสำคัญ และข้อมูลด้านบุคคล โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับ ดังนี้

1. แบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ตำแหน่ง และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลโพนมือง อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ด้านการบริการของเทศบาลตำบล ด้านด้านการมีส่วนร่วมของผู้นำท้องถิ่นและอสม. และด้านสวัสดิการสังคม จำนวน 31 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าของ ลิเคิร์ต (Likert Five Rating Scales)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลโพนมือง อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นคำถามแบบปลายเปิด

2. แบบสัมภาษณ์

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาและการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีความรู้เพียงพอในการศึกษา และสร้างแบบสัมภาษณ์ถูกต้องตามหลัก

วิชาการ แนวการสัมภาษณ์ในการศึกษาครั้งนี้ มุ่งวัดตัวแปร 1 ตัวแปร ด้านการจัดสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ โดยแบ่งออกเป็น 3 องค์ประกอบ คือ ด้านการบริการของเทศบาลตำบล ด้านการมีส่วนร่วมของผู้นำท้องถิ่นและ อสม. และด้านสวัสดิการสังคม การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งเป็นแบบสัมภาษณ์นั้นผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการสร้างและพัฒนาเครื่องมือนี้ดังกล่าวก่อนเพื่อให้แน่ใจว่าจะได้แบบสัมภาษณ์ที่มีคุณภาพเพียงพอที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไปได้ การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดเครื่องมือที่ใช้ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เชิงลึก

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เป็นการสัมภาษณ์ที่มีการวางแผน จัดเตรียมชุดคำถาม และวิธีการสัมภาษณ์อย่างเป็นระบบและมีขั้นตอนล่วงหน้า มีการดำเนินงานแบบเป็นทางการภายใต้กฎเกณฑ์หรือมาตรฐานเดียวกัน ที่เป็นการจัดสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบล โพนเมือง อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการบริการของเทศบาลตำบล ด้านการมีส่วนร่วมของผู้นำท้องถิ่นและ อสม. และด้านสวัสดิการสังคม และข้อเสนอแนะในการจัดสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบล โพนเมือง อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำโปรแกรมสำเร็จรูปใช้ในการประมวลผลข้อมูลทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติวิเคราะห์ตามความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และสมมติฐานดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบล โพนเมือง ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. สถิติที่ใช้วิเคราะห์การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้สูงอายุ ผู้นำท้องถิ่น และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ต่อการจัดสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพ

ผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลโพนเมือง จำแนกตามเพศ ใช้ t-test (Independent Samples) และจำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ตำแหน่ง และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ใช้ F-test กำหนดนัยสำคัญของการทดสอบที่ ระดับ .05 กรณีพบว่ามีความแตกต่างจะใช้การทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยใช้วิธี LSD (Least Significant Different)

4. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลโพนเมือง อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) และการพรรณนาความ (Descriptive Analysis)

5. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive Statistics)

สรุปผล

การวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจต่อการจัดสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลโพนเมือง อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 279 คน พบว่า ผู้สูงอายุ ผู้นำท้องถิ่น และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในเขตเทศบาลตำบลโพนเมือง อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวนทั้งสิ้น 279 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 58.40 รองลงมาเป็นเพศชายจำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 41.60 มีอายุระหว่าง 66-70 ปี จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 31.20 รองลงมามีอายุระหว่าง 71-75 ปี จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 24.40 ระดับการศึกษาประถมศึกษา จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 30.50 รองลงมาต่ำกว่าประถมศึกษา จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 26.20 อาชีพเกษตรกร หรือ รับจ้าง จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 36.20 รองลงมาอาชีพพนักงานบริษัท หรือลูกจ้างเอกชน จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 29.70 มีตำแหน่งเป็นผู้สูงอายุ จำนวน 247 คน คิดเป็นร้อยละ 88.50 รองลงมาเป็นผู้นำท้องถิ่น และอาสาสมัครสาธารณสุขมูลฐานชุมชน (อสม.) ในสัดส่วนที่เท่ากัน จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 5.70 และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 30.80 รองลงมามีรายได้ระหว่าง 5,001-10,000 บาท จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 30.50

2. ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลโพนเมือง อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า โดย

ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับความสำคัญค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมของผู้นำท้องถิ่น และ อสม. ด้านสวัสดิการสังคม และด้านการบริการของเทศบาลตำบล ตามลำดับ ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยเป็นรายด้านได้ ดังนี้

2.1 ด้านการบริการของเทศบาลตำบล ผู้สูงอายุ ผู้นำท้องถิ่น และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในเขตเทศบาลตำบลโพนเมือง อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับความสำคัญค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ 3 ลำดับ คือ ผู้สูงอายุให้ประชาชนในหมู่บ้านทราบ เทศบาลตำบลชี้แจงรายละเอียดเพื่อทำความเข้าใจหลัก และเทศบาลตำบลให้ความสนใจ ช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ เป็นที่ปรึกษา แก่ผู้สูงอายุที่มีปัญหาหรือได้รับความเดือดร้อน ตามลำดับ

2.2 ด้านการมีส่วนร่วมของผู้นำท้องถิ่นและ อสม. ผู้สูงอายุ ผู้นำท้องถิ่น และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในเขตเทศบาลตำบลโพนเมือง อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับความสำคัญค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ 3 ลำดับ คือ ติดตามตรวจสอบรายชื่อผู้สูงอายุที่ปีประกาศในหมู่บ้านซึ่งได้รับการอนุมัติจากเทศบาลตำบล ท่านร่วมพิจารณาการจัดลำดับก่อน - หลัง ในการรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ และท่านร่วมเสนอรายชื่อผู้สูงอายุเพื่อขอรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ตามลำดับ

2.3 ด้านสวัสดิการสังคม ผู้สูงอายุ ผู้นำท้องถิ่น และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในเขตเทศบาลตำบลโพนเมือง อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับความสำคัญค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ 3 ลำดับ คือ เทศบาลตำบลมีการจัดโครงการส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุจัดตั้งกองทุนกู้เพื่อการประกอบอาชีพหรือทำธุรกิจ เทศบาลตำบลจัดโครงการส่งเสริมสนับสนุนบริการด้านสุขอนามัยให้แก่ผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพ เช่น โครงการส่งเสริมการออกกำลังกาย เต็นแอ โรบิก โยคะ ฯลฯ และเทศบาลตำบลมีการติดต่อประสานงานขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่น ๆ ช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ได้รับความยากลำบาก ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้สูงอายุ ผู้นำท้องถิ่น และ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ต่อการจัดสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพ ผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลโพนเมือง อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานะหรือตำแหน่ง และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า จำแนกตาม เพศ โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อจำแนกเป็นราย ด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2 ด้าน คือ ด้านการบริการของ เทศบาลตำบล และด้านสวัสดิการสังคม จำแนกตามอายุ โดยรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อ จำแนกเป็นรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 1 ด้าน คือ ด้าน การมีส่วนร่วมของผู้นำท้องถิ่น และ อสม. จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อจำแนกเป็นรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2 ด้าน คือ ด้านการบริการของเทศบาลตำบล และด้านการมี ส่วนร่วมของผู้นำท้องถิ่น และ อสม. จำแนกตามอาชีพ โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อจำแนกเป็นรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 2 ด้าน คือ ด้านการบริการของเทศบาลตำบล และด้านการมีส่วนร่วมของผู้นำ ท้องถิ่น และ อสม. จำแนกตามสถานะ/ตำแหน่ง โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 และเมื่อจำแนกเป็นรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 3 ด้าน คือ ด้านการบริการของเทศบาลตำบล ด้านการมีส่วนร่วมของผู้นำท้องถิ่น และ อสม. และด้านสวัสดิการสังคม และจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยรวมไม่ แตกต่างกัน

4. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาล ตำบลโพนเมือง อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกเป็นรายด้าน ดังนี้

4.1 ด้านการบริการของเทศบาลตำบล คือ ควรให้มีการประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับเรื่องการจัดสรรงบประมาณเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้ประชาชนทราบ โดยให้ชี้แจงถึง งบประมาณที่รัฐบาลจัดสรรให้คนละ 500 บาทต่อเดือน ถึงแม้ว่าระเบียบจะถือว่าองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมได้ถึงคนละไม่เกิน 1,000 บาท แต่ รายได้ของเทศบาลตำบลมีจำนวนจำกัด และต้องมีหน้าที่รับผิดชอบการให้บริการด้านอื่นอีก หลายด้าน ควรจัดประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเดือนละ หนึ่งครั้งเพื่อให้ประชาชนทุกหมู่บ้านในเขตรับทราบทั่วกัน และควรให้กำหนดการจ่ายเบี้ย ยังชีพรายเดือนเป็นวันที่ 1 หรือ 2 ของทุกเดือน

4.2 ด้านการมีส่วนร่วมของผู้นำท้องถิ่นและ อสม. คือ ควรให้ผู้นำท้องถิ่น ร่วมกับ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) มีส่วนร่วมและมีบทบาทในการร่วมพิจารณาคุณสมบัติของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพ และควรให้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เข้าร่วมประชุมประจำเดือนที่เทศบาลตำบลจัดประชุมร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาเทศบาลตำบล และส่วนราชการในตำบล

4.3 ด้านสวัสดิการสังคม คือ ควรจัดให้มีให้มีการจัดตั้งกองทุนเพื่อส่งเสริมอาชีพให้กับผู้สูงอายุ เช่น การทำดอกไม้จันทน์, พานบายศรี, การจักสาน ที่ผู้สูงอายุสามารถทำได้เป็นการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้มีกิจกรรมร่วมกันและมีรายได้เสริม ควรจัดให้มีกิจกรรมให้ผู้สูงอายุได้มีส่วนร่วมและการแสดงออก เช่น กิจกรรมการพบปะเล่าเรื่องราวความหลัง การเล่านิทาน การฟ้อนรำ รำไม้พลอง ประกอบเพลงเข้าจังหวะ อย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 ครั้ง การร้องเพลง ฯลฯ และควรจัดตั้งให้มีการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการสงเคราะห์ผู้สูงอายุหรือจัดทำโครงการกองทุนฌาปนกิจสงเคราะห์ผู้สูงอายุภายในตำบล โดยให้เทศบาลตำบล ส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการ รวมทั้งให้คำปรึกษาโดยศึกษาระเบียบที่เกี่ยวข้องที่เอื้อต่อการดำเนินการ

5. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ เกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคม ด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบล โพนเมือง อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด ในแต่ละด้านต่อไปนี้

5.1 ด้านการบริการของเทศบาลตำบล คือ การแต่งตั้งผู้นำท้องถิ่นและอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เป็นคณะกรรมการตรวจสอบการดำเนินการเกี่ยวกับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ การจัดทำโครงการส่งเสริมสุขภาพแก่ผู้สูงอายุ การให้ผู้สูงอายุมีอาชีพเสริมตามความสามารถที่จะทำได้ การจัดกิจกรรมนันทนาการ ให้มีการจัดประชุมให้ข้อเสนอแนะกับประชาชนในทุกหมู่บ้านเกี่ยวกับการรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้มากขึ้น การจัดสรรงบประมาณเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เพิ่มขึ้นมากกว่าเดือนละ 500 บาท ให้ปรับเปลี่ยนการจ่ายเบี้ยยังชีพจากวันที่ 9 หรือ 10 ของเดือน เป็นวันที่ 1 หรือ 2 ของทุกเดือน จัดให้มีเจ้าหน้าที่ออกไปให้บริการจ่ายเบี้ยยังชีพ หลาย ๆ จุด จะได้ทำให้การจ่ายเบี้ยยังชีพ รวดเร็ว

5.2 ด้านการมีส่วนร่วมของผู้นำท้องถิ่นและ อสม. คือ การแต่งตั้งผู้นำท้องถิ่นและอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เป็นคณะกรรมการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุที่เทศบาลตำบลดำเนินการตามระเบียบทุกขั้นตอน ให้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ได้เข้าร่วมประชุมที่เทศบาลตำบลจัดประชุมร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาเทศบาลตำบลและส่วนราชการในตำบล ผู้นำท้องถิ่น และ

อสม. ควรมีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบล เพื่อจะนำไปเป็นข้อเสนอเทศในการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานด้านสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลให้ดียิ่งขึ้นเพื่อให้ผู้สูงอายุได้รับการบริการด้านเบี้ยยังชีพที่สะดวกรวดเร็วเป็นที่พึงพอใจมากที่สุดต่อไป

5.3 ด้านสวัสดิการสังคม คือ ให้มีการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุในตำบลและเครือข่ายภายในอำเภอ โดยให้เทศบาลตำบลสนับสนุนงบประมาณและเป็นที่ปรึกษาให้ผู้สูงอายุได้เห็นถึงความสำคัญของตนเองและมีความเข้าใจในระเบียบหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดสวัสดิการของผู้สูงอายุ และได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้สูงอายุในตำบลอื่น ตลอดจนการดำเนินกิจกรรมร่วมกันด้านสุขภาพร่างกาย และจิตใจ ให้มีงบประมาณช่วยเหลืออุปถัมภ์สำหรับผู้สูงอายุ และมีกองทุนเพื่อผู้เฒ่าประจวบฯ การส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีกิจกรรมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างผู้สูงอายุของแต่ละหมู่บ้านในตำบลและในตำบลอื่น ๆ การศึกษาถึงความต้องการพื้นฐานด้านสังคมและด้านเศรษฐกิจ ของผู้สูงอายุ และความเหมาะสมในการจัดบริการสวัสดิการด้านเบี้ยยังชีพ สำหรับกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางสังคมอื่น ๆ เช่น ผู้พิการ ผู้ติดเชื้ หรือ ผู้ที่สังคมควรช่วยเหลือเกื้อกูล ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุควรตระหนัก ถึงปัจจัยด้านรายได้ของผู้สูงอายุมาพิจารณาในการจัดสวัสดิการให้ตรงตามความต้องการ โดยเฉพาะการส่งเสริมการมีรายได้ ควรพิจารณา กลุ่มเป้าหมายผู้สูงอายุที่มีรายได้ต่ำเป็นอันดับแรก และควรพิจารณาการเพิ่มจำนวนเงินเบี้ยยังชีพรายเดือนแก่ผู้สูงอายุ และพิจารณาการจัดตั้งกองทุนในชุมชนเพื่อให้การช่วยเหลือผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้สูงอายุต้องการเพิ่มเติมด้วย การจัดกิจกรรมเพื่อให้สวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรจัดกิจกรรมให้สอดคล้องตามความต้องการของแต่ละช่วงอายุ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจต่อการจัดสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลโพนเมือง อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผล ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลโพนเมือง อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยพบว่า ผู้สูงอายุ ผู้นำท้องถิ่น และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในเขตเทศบาลตำบลโพนเมือง อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด มีความ

พึงพอใจเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก จากผลการวิจัยดังกล่าวเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การดำเนินการจัดสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุได้ยึดหลักการมีส่วนร่วมของผู้นำท้องถิ่นและ อสม. เพื่อให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีที่คำนึงถึงหลักการมีส่วนร่วมของประชาชน และหลักความโปร่งใสเป็นสำคัญ ซึ่งจะเห็นได้จากการ รายชื่อผู้สูงอายุที่ปิดประกาศในหมู่บ้าน ซึ่งได้รับการอนุมัติจากเทศบาลตำบลให้ประชาชน ได้ตรวจสอบอย่างเปิดเผย โดยผ่านการร่วมพิจารณาของผู้นำท้องถิ่นและ อสม. ในการจัดลำดับก่อน - หลัง ในการรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ และร่วมเสนอรายชื่อผู้สูงอายุ เพื่อขอรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ นอกจากนี้เทศบาลตำบลยังมีการจัดสวัสดิการทางสังคมตาม โครงการส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ โดยจัดตั้งกองทุนกู้เพื่อการประกอบอาชีพหรือทำธุรกิจ การ จัดโครงการส่งเสริมสนับสนุนบริการด้านสุขภาพให้แก่วัยผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพ เช่น โครงการส่งเสริมการออกกำลังกาย เต้นแอโรบิค โยคะ เป็นต้น ที่กล่าวมาทั้งหมดนั้นถือได้ว่าเป็นความสำเร็จด้านการบริการของเทศบาลตำบล โดยเฉพาะอย่างมากเทศบาลตำบลมีการ แจ้งรายชื่อผู้ผ่านการพิจารณาอนุมัติรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุปิดประกาศให้ประชาชนในแต่ละ หมู่บ้านทราบ ประกอบกับคำชี้แจงรายละเอียดเพื่อทำความเข้าใจหลักการพิจารณาคัดเลือก คุณสมบัติ ผู้ได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้ประชาชนในหมู่บ้านทราบ แสดงให้เห็นว่าเทศบาล ตำบลให้ความสนใจ ช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ เป็นที่ปรึกษา แก่ผู้สูงอายุที่มีปัญหาหรือได้รับความเดือดร้อนอย่างจริงจัง

ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของรัฐชัย สงประสพ (2554 : 78-82) ศึกษาเรื่อง การ พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมของเทศบาลนครในประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ความรู้ของบุคลากรของเทศบาลนครในประเทศไทยในการจัดสวัสดิการสังคม ความพร้อม ของเทศบาลนครในประเทศไทยในการจัดบริการสวัสดิการสังคม และปัญหาอุปสรรคของ เทศบาลนครในประเทศไทยเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ โดยใช้วิธีการศึกษาวิจัยเชิง สำรวจ โดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งผลการศึกษาพบว่า หน่วยงานเทศบาลนครมีความพร้อมใน การจัดบริการสวัสดิการสังคมอยู่ในระดับมาก

และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของจิตรา วีรบุรินทร์ (2554 : 91-94) ได้วิจัย รูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา รูปแบบการจัดบริการสังคมให้กับผู้สูงอายุไทยในปัจจุบัน ศึกษาปัญหาการจัดบริการสังคม ให้กับผู้สูงอายุไทยในปัจจุบัน และศึกษาวิเคราะห์รูปแบบการจัดบริการสังคมที่เหมาะสม สำหรับผู้สูงอายุไทยในอนาคต จากการศึกษาพบว่า รูปแบบการจัดบริการสังคมที่เหมาะสม

สำหรับผู้สูงอายุไทยในอนาคตที่ผลการศึกษายู่ในระดับมากที่สุด มี 4 ด้าน คือ 1. บริการด้านการประกันรายได้ 2. บริการด้านสุขภาพอนามัย และโภชนาการ 3. บริการด้านนันทนาการ และ 4. บริการสังคมทั่วไปหรือบริการสังคมที่มุ่งที่ตัวบุคคล ส่วนการจัดการบริการสำหรับผู้สูงอายุอีก 3 ด้าน กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า รูปแบบการจัดบริการสังคมดังกล่าวมีความเหมาะสมในระดับมาก และยังคงสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสุทิน อ่อนอุบล (2546 : 58) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการบริการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตชนบท จังหวัดชัยภูมิ วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความต้องการบริการสวัสดิการสังคม และปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการบริการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตชนบทจังหวัดชัยภูมิ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้สูงอายุทั้งเพศชายและหญิง ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาลและนอกเขตสุขาภิบาลของจังหวัดชัยภูมิ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่า ระดับความต้องการบริการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตชนบทจังหวัดชัยภูมิทุกด้านอยู่ในระดับมาก

สมมติฐานที่ 2 ผู้สูงอายุ ผู้นำท้องถิ่น และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานะ/ตำแหน่ง และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลโพนเมือง อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้สูงอายุ ผู้นำท้องถิ่น และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ต่อการจัดสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลโพนเมือง อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานะ/ตำแหน่ง และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อจำแนกเป็นรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2 ด้าน คือ ด้านการบริการของเทศบาลตำบล และด้านสวัสดิการสังคม จำแนกตามอายุ โดยรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อจำแนกเป็นรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 1 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ผู้นำท้องถิ่น และ อสม. จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อจำแนกเป็นรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2 ด้าน คือ ด้านการบริการของเทศบาลตำบล และด้านการมีส่วนร่วมของผู้ผู้นำท้องถิ่น และ อสม. จำแนกตามอาชีพ โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อจำแนกเป็นรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2 ด้าน คือ ด้านการบริการของเทศบาลตำบล และด้านการมีส่วนร่วมของผู้ผู้นำ

ท้องถิ่น และ อสม. จำแนกตามสถานะหรือตำแหน่ง โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อจำแนกเป็นรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3 ด้าน คือ ด้านการบริการของเทศบาลตำบล ด้านการมีส่วนร่วมของผู้นำท้องถิ่น และ อสม. และด้านสวัสดิการสังคม และจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยรวมไม่แตกต่างกัน จากผลการวิจัยดังกล่าวเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นของผู้สูงอายุ ผู้นำท้องถิ่น และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ต่อการจัดสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลโพนเมือง อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อจำแนกเป็นรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2 ด้าน คือ ด้านการบริการของเทศบาลตำบล และด้านสวัสดิการสังคม ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ในการดำเนินงานสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลโพนเมืองนั้น ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องนับตั้งแต่คณะผู้บริหารท้องถิ่น จนถึงเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติได้ให้ความสำคัญกับการให้บริการด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เนื่องจากส่วนใหญ่ผู้สูงอายุที่อยู่ในเขตเทศบาลตำบลโพนเมืองจะเป็นผู้ที่ไม่ได้ประกอบอาชีพและมีฐานะค่อนข้างยากจน และด้อยโอกาสขาดผู้ดูแลอาศัยกับลูกหลาน ประกอบกับแนวนโยบายของรัฐบาลก็ได้ให้ความสำคัญในเรื่องนี้ด้วย โดยได้เพิ่มค่าเบี้ยยังชีพให้ผู้สูงอายุจากเดิมเดือนละ 500 บาท เป็นขั้นต่ำ 600 บาท โดยได้จัดสรรงบประมาณผ่านมายังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งเป็นผู้ดำเนินการเบิกจ่ายให้กับผู้สูงอายุ หากไม่เพียงพอกับจำนวนผู้สูงอายุก็แจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถตั้งงบประมาณซึ่งเป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มเติมได้ตามแต่สถานะทางการคลังของแต่ละแห่ง เพื่อที่จะให้ผู้สูงอายุที่เข้าเกณฑ์ได้รับเบี้ยยังชีพได้ครบทุกคน โดยไม่จำกัดหรือเลือกปฏิบัติว่าผู้สูงอายุจะมีเป็นชายหรือหญิง แต่ต้องอยู่ในเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด ซึ่งเทศบาลตำบลโพนเมืองก็ได้มีความพยายามที่จะดำเนินการให้ดีที่สุด ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้ผู้สูงอายุที่มีเพศต่างกันเห็นว่าการพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลโพนเมือง โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของรพีพรรณ คำหอม และคณะ (2547 : 118) ได้ประเมินผลโครงการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นจากผู้สูงอายุที่มีเพศแตกต่างกัน ปรากฏว่า ผู้สูงอายุมีความคิดเห็นต่อการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ความคิดเห็นของผู้สูงอายุ ผู้นำท้องถิ่น และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ต่อการจัดสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลโพนเมือง อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามอายุ โดยรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อจำแนกเป็นรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 1 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ผู้นำท้องถิ่น และ อสม. ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าจากติดตามตรวจสอบรายชื่อผู้สูงอายุที่ปีคประกาศใน หมู่บ้าน ซึ่งผู้นำท้องถิ่นและ อสม. ได้เสนอรายชื่อผู้สูงอายุเพื่อขอรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ และได้รับการอนุมัติจากเทศบาลตำบลนั้น ปรากฏว่าอายุ เป็นหลักเกณฑ์ในการพิจารณาการจัดลำดับก่อน - หลัง ในการรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ให้ได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพ ตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลในอัตราแบบขั้นบันได คือ อายุ 60 - 69 ปี ให้ได้รับคนละ 600 บาท ต่อเดือน อายุ 70 - 79 ปี ให้ได้รับคนละ 700 บาท ต่อเดือน อายุ 80 - 89 ปี ให้ได้รับคนละ 800 บาท ต่อเดือน และอายุ 90 ปีขึ้นไป ให้ได้รับคนละ 1,000 บาท ต่อเดือน ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้ผู้สูงอายุที่มีอายุต่างกันเห็นว่าการพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลโพนเมือง รายด้านแตกต่างกัน

ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของรพีพรรณ คำหอม และคณะ (2547 : 118) ได้ประเมินผลโครงการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นจากผู้สูงอายุที่มีอายุแตกต่างกัน ปรากฏว่า ผู้สูงอายุมีความคิดเห็นต่อการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความคิดเห็นของผู้สูงอายุ ผู้นำท้องถิ่น และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ต่อการจัดสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลโพนเมือง อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อจำแนกเป็นรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2 ด้าน คือ ด้านการบริการของเทศบาลตำบล และด้านการมีส่วนร่วมของผู้ผู้นำท้องถิ่น และ อสม. ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้สูงอายุส่วนใหญ่เป็นผู้ขาดโอกาสทางการศึกษา บ้างก็ไม่รู้หนังสือ ไม่สามารถอ่านออกเขียนได้ จบการศึกษาน้อย และอยู่ในสังคมกึ่งเมืองกึ่งชนบท และจากการศึกษาพบว่า ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้ผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาต่างกันเห็นว่าการพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลโพนเมือง โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของของซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของรพีพรรณ คำหอม และคณะ (2547 : 118) ได้ประเมินผลโครงการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นจากผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน

ปรากฏว่า ผู้สูงอายุมีความคิดเห็นต่อการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ความคิดเห็นของผู้สูงอายุ ผู้นำท้องถิ่น และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ต่อการจัดสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลโพนเมือง อำเภอบางบาล จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามอาชีพ โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อจำแนกเป็นรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2 ด้าน คือ ด้านการบริการของเทศบาลตำบล และด้านการมีส่วนร่วมของผู้นำท้องถิ่น และ อสม. ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเพราะผู้สูงอายุทุกคนไม่ได้มีความมั่นคงทางอาชีพเท่าเทียมกัน อาชีพจึงมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตความเป็นอยู่ในสังคม แต่ด้วยสภาพร่างกายที่ไม่เอื้ออำนวยและมีภาวะสุขภาพ จึงมิได้ประกอบอาชีพเสียส่วนใหญ่ ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้ผู้สูงอายุที่มีอาชีพต่างกันเห็นว่ามีการพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลโพนเมือง โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของของซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของรพีพรรณ คำหอม และคณะ (2547 : 118) ได้ประเมินผลโครงการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นจากผู้สูงอายุที่มีอาชีพแตกต่างกัน ปรากฏว่า ผู้สูงอายุมีความคิดเห็นต่อการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ความคิดเห็นของผู้สูงอายุ ผู้นำท้องถิ่น และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ต่อการจัดสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลโพนเมือง อำเภอบางบาล จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามสถานะ/ตำแหน่ง โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อจำแนกเป็นรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3 ด้าน คือ ด้านการบริการของเทศบาลตำบล ด้านการมีส่วนร่วมของผู้นำท้องถิ่น และ อสม. และด้านสวัสดิการสังคม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานะ/ตำแหน่งส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ และส่วนใหญ่มีสถานะเป็นหัวหน้าครอบครัวจึงมีหน้าที่รับผิดชอบในการดูแลครอบครัวและมีอำนาจในการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ และเป็นผู้รับประโยชน์โดยตรงจากการพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลโพนเมือง ซึ่งต่างจากผู้นำท้องถิ่น และ อสม. ที่มีสถานะเป็นผู้ดูแลและคอยตรวจสอบคุณสมบัติในกระบวนการของการพิจารณาคัดเลือกรายชื่อผู้สูงอายุที่จะได้รับการอนุมัติเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ไม่ใช่ผู้มีสิทธิรับผลประโยชน์โดยตรงจากเทศบาล ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้ผู้สูงอายุ

ที่มีสถานะ/ตำแหน่งต่างกันเห็นว่ามีการพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลโพนเมือง โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของของไพศาล ถิตย์พิพิธ (2549 : 61) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้สูงอายุที่มีต่อการให้บริการด้านการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ กรณีศึกษาพบว่า ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ผู้สูงอายุที่มีตำแหน่งแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการให้บริการด้านการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพในชุมชนเทศบาลเมือง อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ แตกต่างกัน

6. ความคิดเห็นของผู้สูงอายุ ผู้นำท้องถิ่น และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ต่อการจัดสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลโพนเมือง อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเพราะการมีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพนั้น ผู้ที่มีรายได้เพียงพอจะไม่มี ความเดือดร้อนมากนัก แต่หากผู้สูงอายุเป็นผู้มีรายได้ไม่เพียงพอและมีได้ประกอบอาชีพ จึงมีความเป็นอยู่และดำรงชีวิตตามอัตภาพของตนและผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีปัญหาในเรื่องความมั่นคงทางรายได้

ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของอุบล หลิมสกุล (2549 : 67) ที่ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของผู้สูงอายุของผู้สูงอายุต่อการให้บริการของรัฐ ที่ศูนย์บริการผู้สูงอายุดินแดง และจากการศึกษาพบว่า ผู้สูงอายุที่มีรายได้ต่างกันมีระดับความพึงพอใจในการจัดสวัสดิการไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะที่วิเคราะห์ได้จากข้อค้นพบ และที่ได้จากแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ สาระสำคัญที่ประมวลได้เพื่อนำไปเป็นแนวปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเพื่อศึกษาในโอกาสต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านการบริการของเทศบาลตำบล ควรมีการกำหนดขั้นตอนหรือลำดับการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุสะดวก รวดเร็ว และเทศบาลตำบลควรนำรายชื่อผู้มีคุณสมบัติรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุแจ้งให้ที่ประชุมประชาคมหมู่บ้านทราบ

1.2 ด้านการมีส่วนร่วมของผู้นำท้องถิ่นและ อสม. ประชาชน ผู้นำท้องถิ่นหรือผู้นำชุมชน อสม. รวมถึงเทศบาลตำบลควรมีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินการจัด

สวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ และผู้นำท้องถิ่นควรมีการประชาสัมพันธ์แจ้งข่าวสารเกี่ยวกับ เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้ประชาชนทราบ

1.3 ด้านสวัสดิการสังคม เทศบาลตำบลควรจัดสรรงบประมาณช่วยเหลือผู้สูงอายุ นอกเหนือจากงบประมาณจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ด้านฉาปนกิจสงเคราะห์ และ เทศบาลตำบลให้ความช่วยเหลือผู้สูงอายุด้านสังคม สงเคราะห์ เช่น จัดหาที่อยู่อาศัยแก่ผู้ยากไร้ ก่อสร้างบ้านเทิดไท้องค์ราชัน หรือส่งเสริมอาชีพ ฯลฯ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยขอเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองท้องถิ่นของประชาชนให้ทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ดังนี้

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภออื่น ๆ ในจังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับ การวิจัยครั้งนี้

2.2 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาตัวแบบพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย เพื่อนำมาสร้างตัวแบบ และทดลองใช้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย

2.3 ควรขยายกลุ่มตัวอย่างให้มากขึ้น หรือขยายพื้นที่เป้าหมายให้ครอบคลุมทุกเทศบาลตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด แล้วนำผลที่ได้จากการศึกษาของแต่ละเทศบาลตำบลมาเปรียบเทียบ เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาที่ได้ปรับปรุงและพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลต่อไป